

frøgtede Retning. Det ærede Medlem gjorde imidlertid ogsaa en anden Opfattelse gjældende, som jeg skal dvæle noget ved. Han nærede Frygt for, at naar man efterhaanden fremmede Reformen og foretog Forandringer paa de enkelte Omraader, hvor der mest almindelig føles Trang til Reform, skulde man derved berøve den store Reform i dens Helhed det Tillokkende og Tiltrækkende, som ellers kunde være derved; man vilde give, som han udtrykte sig, Modstanderne af den store Reform Baaben i Hænde. Jeg vil i den Anledning ikke lægge Skjul paa, at jeg fra Først af personlig har været nogen Tvivl om, hvorvidt det var rigtig at skride til at fremme Reformen paa Konkursomraadet, fordi det, hvis der ønskedes nogen Reform paa noget Omraade, netop var paa dette Omraade. Ligesom det imidlertid forekommer mig at være uregteligt, og det blev ogsaa indbrønnen af det ærede Medlem, at man efter at have fremmet Konkursloven ikke naturligvis kan undlade at gaa det næste Skridt, nemlig at reformere Behandlingen af andre Skifter og Boer, saaledes er jeg ogsaa ved nærmere Overveielse kommen til den Erkjendelse, at det vil være praktisk hensigtsmæssigt saavidt muligt at fremme Sagen stykkevis. Jeg siger udtrykkelig „saavidt muligt“, thi det er mig aldeles klart, at naar man har saa at sige klaret Udenværkerne, de enkelte Dele, som ikke staa i uadskillig Forbindelse med den store principielle Omordning af Retspleien, saa kan man ikke gaa videre; man kan komme frem afsondret med, hvad der kan bringes ind under Begrebet den extraordinære Proces, som den ærede Taler har sagt, men naar der bliver Spørgsmaal om den ordinære Proces, om Noget, der vedrører Principerne i den procesuelle Ordning i Fremtiden, da er Udskyning umulig. Det, som der da bliver Spørgsmaal om, er imidlertid i og for sig noget saa overordentlig Stort og Omfattende, at jeg tror, det maa erkendes fra alle Sider for at være heldigt, naar det Tidspunkt kommer, da man skal beskæftige sig dermed, at da ikke Interessen og Kræfterne skulle deles, ved at det bliver nødvendigt tillige at se hen til disse enkelte Dele, som man i Forveien har kunnet gjøre til Gjenstand for særlig Behandling. Naar der bliver Spørgsmaal om en Omordning i Principet af Systemet for vor hele Proces, ikke blot den kriminelle, men ogsaa den civile, saa vil der forekomme saa store Spørgsmaal, om hvilke Meningerne ville være saa delte og staa saa stridende mod hverandre, at jeg tror, man billigt maa erkende, at det dog er en Fordel, at man ikke behøver at henvende saa megen Opmærksomhed paa alle de iøvrigt ogsaa betydningsfulde Spørgsmaal, som f. Ex. have fundet deres Afgjærelse i Konkursloven. Men det ærede Medlem kan være ganske rolig for, at der ikke i alt Fald ikke med Proceskommissionens og heller ikke med Justitsministerens Minde, vil blive Spørgsmaal om

at rive Ordningen af den ordinære Proces saaledes i Stumper og Stykker, at man skulde komme med særskilte Love og Stævnematerier eller om Appelfristerne eller deslige. Det tør jeg sige ikke blot for den nuværende Justitsministers Bedkommende, men jeg haaber for enhver Justitsministers Bedkommende; thi det maa vistnok indrømmes, at det vilde være meget uforstandigt, om man vilde give sig til at Lovgive om saadanne Materier uden i Forbindelse med Ordningen af Processen i det Hele, idet der fornuftigvis ikke lader sig gjøre Udskillelse derimellem. Jeg skal iøvrigt foranlediget dertil ved Udtalelser, som ere faldne saavel fra det ærede Medlem, hvis Ord jeg fornemmelig har dvælet ved, som ogsaa fra de to andre ærede Talere, dog gjøre den Bemærkning, at ganske vist er det foreliggende Lovforslag i visse Maader at betragte som en Frugt af Proceskommissionens Virksomhed, men der er dog forlaavidt en Forskjel mellem dette Arbejde og de andre Arbejder, — saavel Konkursloven som Skiftelovforslaget, der foreligger det andet Thing — at, om end Anledningen til at komme ind paa Udpantningsmaterien er givet ved en Behandling i Proceskommissionen af den derhen hørende Afdeling af den extraordinære Proces, saa er dog Lovforslaget i sin overveieende Del og navnlig med Hensyn til Ordningen af det Spørgsmaal, i hvilke Tilfælde Udpantning skal komme til Anvendelse, fremgaaet af en Bearbejdelse i Justitsministeriet, og det er forsaavidt Justitsministeriet, som kan siges at have taget Initiativet til dette Lovforslag. Noget Andet er, at man i følge den Stilling, Proceskommissionen indtager, naturligvis ikke har villet berøve sig selv den høist værdifulde Bistand, som man kunde vente at finde, og har fundet, i Proceskommissionen til den endelige Bearbejdelse af Lovforslaget. Men naar Lovforslaget nu er fremkommet, er det, fordi Justitsministeren har ment, at det kunde være praktisk hensigtsmæssigt at faae en Lov som den foreliggende, og at der virkelig derved blev afhjulpet en praktisk Trang. Naar det ærede Medlem for Denss Amts 1ste Valgfreds har ment, at der ikke var paatrængende Trang tilstede i denne Henseende, saa er det naturligvis Noget, hvorom der kan have sig forskellige Meninger, men jeg skal ikke gaa dybere ind derpaa. Det er fra de to andre ærede Taleres Side erkendt, at det kunde være praktisk hensigtsmæssigt at faae ordnede og tilbørlig fastsatte Bestemmelser paa dette Omraade, og jeg maa atter henvisse til de Ord, hvormed jeg ledsagede Lovforslaget, da jeg forelagde det, og som yderligere begrundede, hvorfor jeg tror, at det kunde være hensigtsmæssigt at faae netop dette Omraade ordnet ved særlige Lovbestemmelser, forinden man skred til at fremme den ordinære civile Processes Omordning o. s. v. Den ærede Taler brugte iøvrigt ved Dntalen af vor nuværende Procesordning meget stærke Ytringer; han sagde